

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: I. U., narozený dne X,
státní příslušnost: X,
bytem X,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 16. 6. 2023 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 5. 2023, č. j. OAM-231/ZA-ZA11-K12-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce dne 7. 3. 2023 podal v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany. K důvodům své žádosti vypověděl, že se do své země původu, tj. Moldavska, nemůže vrátit, protože ho tam hledají nějací lidé a on se bojí, že by přišel o život. Ti lidé ho hledají kvůli tomu, že oni jsou pro Rusko a jmenovaný je pro Evropskou unii, to je jeho důvod, proč žádá o udělení mezinárodní ochrany v ČR.
2. Žalovaný neudělil mezinárodní ochranu žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobce na území ČR a dalších států EU dlouhodobě opakovaně

pobýval a volně se na jejich území pohyboval. Svoji žádost o mezinárodní ochranu pak odůvodnil tvrzenou obavou o svůj život ze strany osob, které ho mají hledat v souvislosti s jeho proevropským přesvědčením. Žalovaný správní orgán shrnul, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoliv negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu. Mezinárodní ochranu ve formě azylu lze v souladu s příslušnými ustanoveními tohoto zákona udělit pouze osobě, která byla v zemi své státní příslušnosti pronásledována ze strany tamních státních orgánů pro své politické aktivity, rasu, národnost, pohlaví, náboženství či příslušnost k určité sociální skupině, nebo se takového pronásledování obává v případě svého návratu do země státní příslušnosti. V případě žalobce však žalovaný správní orgán takové skutečnosti neshledal. Žalovaný správní orgán dále uvedl, že v průběhu azylového správního řízení z výpovědi žalobce ani z výpisu elektronické evidence žadatelů o mezinárodní ochranu na území ČR nezjistil, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobce. Žalobce je dospělou, plně právně způsobilou a práceschopnou osobou, která je objektivně schopna zajišťovat si životní potřeby. V poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že je zcela zdravý a nemá žádná omezení ani zvláštní potřeby. Nad rámec výše uvedeného žalovaný správní orgán podotkl, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a žalobce se jeho udělení nijak výslovně nedomáhal. Žalovaný správní orgán konstatuje, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobce nezjistil zvláštní zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a azyl se neuděluje. Případné vycestování žalobce po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žalobcem nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Žalovaný správní orgán tak konstatoval, že ve vztahu k žalobci neshledal důvody pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný rovněž poukázal na rozpory mezi výpověďmi žalobce v azylovém řízení a předchozím řízení o správním vyhoštění.

3. Proti rozhodnutí žalovaného žalobce brojil žalobou, v níž nesouhlasil se závěrem žalovaného. Žalobce namítal následující: žalobce byl v zemi svého původu pronásledován pro své politické názory. Aktivně se angažoval mimo jiné účastí na demonstracích proti proruským politikům. Žalobce je přesvědčen, že jeho forma politické aktivity nepochybně pronásledování vyvolala. V místě bydliště se dokonce na něj vyptávali podezřelí lidé. V důsledku toho pojal žalobce legitimní obavy o svůj život. Žalobce na základě výše uvedeného ve strachu, že ho někdo zabije, opustil neprodleně zemi svého původu. K tomu žalobce dodává, že se neobrátil s žádostí o pomoc na moldavskou policii, a to ze dvou důvodů. Nebezpečí hrozící žalobci se jevilo jako zcela bezprostřední, když výhrůžky a návštěva trvalého bydliště žalobce pronásledovateli proběhla takřka okamžitě po tom, co policii oznámil, že se proruské síly snaží vniknout do budovy moldavského parlamentu, tudíž bylo přinejmenším velice nejisté, zda by ochrana moldavských veřejnoprávních orgánů byla poskytnuta včas. Druhým důvodem, proč se žalobce nedomáhal ochrany u moldavské policie, je pak skutečnost, že vše nasvědčuje tomu, že někdo z policejních složek musel sdělit totožnost žalobce jeho protivníkům. Ten tak nabyl zcela oprávněné obavy, že proruský orientované mocenské síly mají své kontakty i u policie, a tudíž by nebylo bezpečné přijít na polici s dalším oznámením týkajícím se jednání žalobcových pronásledovatelů. Žalobcova neochota využít ochrany země jeho původu je tedy zcela racionální, a nelze ji dávat žalobci k tíži, jak činí žalovaný v napadeném rozhodnutí. Je také podle žalobce třeba uvést, že se žalovaný dostatečně nezabýval informacemi o žalobcově zemi původu ve vztahu k opodstatněné nedůvěře vůči moldavským ozbrojeným

sborům a proruskými vlivy na ně působícím. Žalobce je tedy přesvědčen, že se žalovaný nezabýval řádným posouzením aktuálního statusu bezpečnosti Moldavska. Rovněž nelze pominout zlehčování pronásledování, které se v napadeném rozhodnutí opírá o tvrzení, že žalobce nebyl nikdy pronásledován či perzekuován ze strany moldavských státních orgánů. K tomu žalobce uvedl, že je irelevantní, co za instituci či osobu je původcem pronásledování. Žalovaný v napadeném rozhodnutí posuzoval pronásledování žalobce výhradně ve vztahu k státním orgánům Moldavska, přestože z výše uvedeného vyplývá, že jsou splněny předpoklady pronásledování soukromou osobou. Jedná se tak o další zásadní vadu napadeného rozhodnutí. Nepříjemná je taktéž žalovaného bagatelizace pravděpodobnosti nebezpečí, které hrozí žalobci v případě návratu do Moldavska. Žalovaný zcela důvodně pocituje nebezpečí ohrožení svého života, přičemž tyto obavy jsou v napadeném rozhodnutí opakovaně zlehčovány a označovány za nevěrohodné. Žalobce je přesvědčen, že pravděpodobnost jeho pronásledování v případě návratu do Moldavska je rozhodně reálná, a pokud by tomu tak být nemělo, tak že žalovaný téměř vůbec nezdůvodnil, na čem se zakládá jím tvrzená takřka nulová pravděpodobnost, že v případě vycestování žalobce do země původu žalobci hrozí pronásledování či vážná újma. Napadené rozhodnutí je tedy po této stránce stiženo vadou, jež ho činí nepřezkoumatelným. Dále se žalobce musí ohradit vůči tomu, že žalovaný při učinění závěrů v napadeném rozhodnutí vycházel mimo jiné také ze zaprotokolovaného výsledku účastníka správního řízení ve věci správního vyhoštění ze dne 16. 2. 2023. Podstata tohoto řízení je zcela odlišná od podstaty řízení o udělení mezinárodní ochrany. Rozhodně nelze dávat žalobci k tíži, že v rámci výše uvedeného výsledku neuvedl některé informace, které naopak zmínil při pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu. Určité informace, které mají relevanci pro řízení o správním vyhoštění, jsou z hlediska řízení o udělení mezinárodní ochrany zcela nepodstatné, což platí i naopak. Žalobce tak nepokládal za důležité některé z informací správnímu orgánu v rámci řízení o správním vyhoštění sdělovat. Na základě této skutečnosti však nelze žalobce osočovat, že jsou dříve nesdělené informace účelové či dokonce nepravdivé. Za vyjádření stojí i posouzení možnosti udělení doplňkové ochrany žalobci. V tomto ohledu je důležité uvést, že v moldavském pohraničí s Ukrajinou došlo aktuálně k několika zásadním incidentům, kdy zde dopadly a vybuchly ruské střely, přičemž tuto skutečnost žalovaný v napadeném rozhodnutí nezohledňuje a pouze okrajově se zmiňuje o přeletu ruských řízených střel přes moldavský vzdušný prostor a dalších informacích, které nasvědčují eskalaci bezpečnostní situace v zemi a jejímu případnému zavlečení do ozbrojeného konfliktu, avšak těmito skutečnostmi dále nepřikládá žádný význam. Žalobce dodává, že se zdejší bezpečnostní situace v přímé souvislosti s vývojem konfliktu na Ukrajině značným způsobem zhoršila a nelze vyloučit, že se tento stav bude pro futuro zhoršovat. Navrácení žalobce zpět do země původu by pro něj znamenalo vystavení neakceptovatelnému bezpečnostnímu riziku a ohrožení jeho života. Žalobce je přesvědčen, že uvedl natolik závažné a zásadní skutečnosti, které by měly vést k udělení mezinárodní ochrany, proč je dle žalobce napadené rozhodnutí nezákonné, neboť žalovaný dostatečně nezohlednil a řádně neprošetřil situaci, v jaké se žalobce nachází, v důsledku čehož mu nebyla udělena mezinárodní ochrana. V souvislosti s tím žalobci v případě návratu do země svého původu hrozí přinejmenším pronásledování pro jeho politické přesvědčení, což je v rozporu s § 12 písm. b) zákona o azylu, jelikož žalobce má zcela opodstatněný strach z pronásledování s politickým podtextem. Žalobce si rovněž dovoluje upozornit na skutečnost, že v jeho případě je přinejmenším dán důvod pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. V případě žalobce jsou

totiž dány důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do země původu, tak by mu hrozilo skutečné nebezpečí závažné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu, přičemž ze strany moldavských orgánů nelze očekávat poskytnutí efektivní ochrany.

4. Ve svém vyjádření k žalobě žalovaný sdělil následující: vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem se žalovaný nedomnívá, že by žalovaný správní orgán při svém postupu porušil příslušná ustanovení správního řádu či zákona o azylu. V průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobce neuváděl žádné důvody, pro které lze udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Žalovaný uvádí, že má za to, že se v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně vypořádal se všemi skutečnostmi sdělenými žalobcem a podrobně uvedl, na základě, jakých skutečností rozhodl. Co do podrobností, žalovaný odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ze kterého vyplývá, jakými úvahami se žalovaný řídil při řešení případu a aplikaci právních předpisů, na základě, kterých rozhodoval. Námitky uvedené v žalobě tak shledává žalovaný irelevantními a účelově uvedenými. V podrobnostech žalovaný plně odkazuje na správní spis.
5. Napadený výrok rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
6. Jde-li o hrozící újmu ze strany soukromých osob jako důvod pro udělení doplňkové ochrany, judikatura správních soudů je ustálena v tom, že je podstatné, zda v zemi původu existuje systém účinné ochrany před takovou újmou. Subjektivní nedůvěra vůči vnitrostátním orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu. Pokud však informace o zemi původu ukazují opodstatněnost této nedůvěry, nelze po žadateli o mezinárodní ochranu požadovat, aby vyčerpал prostředky vnitrostátní ochrany (vizte usnesení Nejvyššího správního soudu, dále jen „NSS“, č. j. 5 Azs 172/2018-28 ze dne 17. 1. 2019).
7. V souzené věci žalobce svůj žalobní bod založil v zásadě na tvrzení, že se v Moldavsku obává postupu odpůrců svého politického přesvědčení.
8. Bylo na žalobci, aby označil důkazy k prokázání toho, že skutkový stav je v Moldavsku jiný, než signalizovaly podklady žalovaného (§ 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s.). To neučinil. Z obecného konstatování žalobce lze nepřímou usoudit, že má za notoriety vyloučenou pomoc vietnamskou policií.
9. Podle § 121 občanského soudního řádu ve spoj. s § 64 s. ř. s. není třeba dokazovat skutečnosti obecně známé. Jsou jimi takové skutečnosti, které jsou známé širšímu okruhu osob a o jejichž existenci se může každý ze spolehlivých zdrojů přesvědčit i bez zvláštních odborných znalostí. Není nutné, aby takovou skutečnost každý opravdu znal; podstatná je možnost kdykoliv se bez těžkostí o existenci takové skutečnosti přesvědčit.
10. Naznačená vyloučená pomoc od moldavské policie, resp. státu jako takového ovšem není skutečností obecně známou ve výše uvedeném smyslu. Závěr o stavu v Moldavsku proto není možno učinit bez dokazování provedeného v řízení před správním orgánem či soudem. Za situace, kdy žalobce nesprávnost skutkových zjištění dovozoval pouze z údajné notoriety, která však notorieta není, zjevně nemohl zpochybnit skutkový závěr žalovaného. Přezkumu takto formulovaného žalobního bodu pak nebránila ani žádná vada řízení (vizte rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 59/2019-59 ze dne 12. 11. 2019).
11. Kontext žalobcovy žádosti pak významně dotváří následující: přirozenou reakcí člověka

prchajícího před specifickým druhem nebezpečí je úsilí takto ohroženého jedince domoci se jistého útočiště, jakmile se ocitne mimo dosah této k úniku stimulující hrozby. Členské státy Evropské unie ve shodě sdílí lidskoprávní étos, který artikuluje Listina základních práv EU coby součást unijního primárního práva. Hledá-li tedy občan třetího státu ochranu před formami útlaču podle zákona o azylu, má tak učinit bezprostředně po vstupu na území prvního členského státu EU, a to žádostí o mezinárodní ochranu adresovanou jeho správnímu orgánu. Jinak zavdává příčinu k seriózním úvahám stran jiných motivů k podání dotčené žádosti, než jsou ty motivy, jež kvituje pododvětví azylového práva. Jak žalobce vypověděl v azylovém řízení a předtím ještě v řízení o správním vyhoštění, vycestoval z Moldavska. Poté, dříve než naposledy vstoupil na území ČR, pobýval podle svých slov v Portugalsku a Francii. V ČR pobýval již dříve. Do Moldavska se průběžně vracel. Portugalsko i Francie jsou členem EU. Ani v jedné z řečených zemí žalobce o azyl nežádal. V ČR žalobce byl podle svých slov poprvé v roce 2014. O azyl zde požádal poprvé až letos. Žalobce požádal o azyl v ČR ke všemu až poté, co mu hrozilo nucené vycestování. Již tyto základní souvislosti plynoucí ze spisového materiálu podporují tezi o účelovosti žalobcovy azylové žádosti. Přesněji o snaze žalobce legalizovat si na území ČR pobyt mimořádným právním nástrojem, a to „pět minut po dvanácté“.

12. Pro posouzení žalobcovy věci je důležitá též jeho výpověď před cizineckou policií ze dne 16. 2. 2023, v níž žalobce řekl: „*Nic takového mi tam nehrozí.*“ Žalobce takto odpověděl na otázku policie, zda mu ve vlasti hrozí vážné nebezpečí. Soud se zastavuje nad větou žalobce ze žaloby: „*Žalobce tak nepokládal za důležité některé z informací správnímu orgánu v rámci řízení o správním vyhoštění sdělovat.*“ Pakliže žalobci hrozilo nucené vycestování z ČR, jak vyplývá již ze základního významu slova „vyhoštění“, kdy jindy (či kdy více) by bylo sdělení relevantních skutečností pro pokračování pobytu v ČR příhodné?
13. Žalovaný správní orgán se věnoval v napadeném rozhodnutí také situace v (z hlediska Moldavska) sousední Ukrajině. Soud cituje: „*Žalovaný správní orgán zároveň konstatuje, že si je samozřejmě vědom aktuální situace v Evropě, kdy dne 24. 2. 2022 došlo ke vpádu vojsk Ruské federace na území Ukrajiny, tedy země s Moldavskou republikou bezprostředně sousedící, nicméně konstatuje, že v době vydání tohoto rozhodnutí i přes panující obavy ze „zatažení“ Moldavská do války neexistovaly žádné zprávy o tom, že by se tento konflikt rozšířil mimo území Ukrajiny, a ani o tom, že by v této souvislosti bylo nutné nějak revidovat obsah výše uvedených informací o Moldavsku.*“
14. Za pozoruhodný shledává soud tvrzený důvod odchodu žalobce z vlasti v podobě jím zastávaných proevropských postojů. Moldavsko má totiž od roku 2022 status kandidátské země EU a stávající moldavské elity (na čele s prezidentkou Maiou Sanduovou) razí silně proevropský kurz, v mnohém jednoznačnější než některé již dlouholeté členské státy EU. Ostatně i toto zohlednil žalovaný správní orgán v napadeném rozhodnutí: „*Prozápadní prezidentka Maia Sanduová následně nominovala na nového premiéra svého bezpečnostního poradce Dorina Receana, který je také tajemníkem bezpečnostní rady a bývalým ministrem vnitra. Podle výše uvedené zprávy nový moldavský premiér jasně uvedl, že chce pokračovat v úsilí o získání členství Moldavska v EU a za priority své vlády označil pořádek a disciplínu, oživení ekonomiky, mír a stabilitu.*“
15. Nad rámec výše uvedeného soud dodává, že ze správního spisu ve věci plyne, že se žalovaný poměry v rodné zemi žalobce zabýval, jak dokládá např. dokument s názvem „*Ministerstvo*

vnitřní ČR, odbor azylové a migrační politiky, Moldavsko – základní přehled o zemi“ z března 2023.

16. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 25. října 2023

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně